

PESA INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL STUDIES

PESA ULUSLARARASI SOSYAL
ARAŞTIRMALAR DERGİSİ

December 2025, Vol:11, Issue:1
e-ISSN: 2149-8385
Journal homepage: <http://dergipark.gov.tr/pesausad>

Aralık 2025, Cilt:11, Sayı:1
ISSN: 2528-9950

Düzeltilme Makalesi /// Correction/Erratum Article

Düzeltilme Yapılacak;

Makalenin Künyesi: Demirci, E. (2024). "Göç ve İletişim: Dijital Bağımlılığın Sosyal Bağlar Üzerindeki Etkisi." PESA Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 10(2), 89-100.

Makale Url Adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/pesausad/issue/89352/1593209>

PESA Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi 2024 / Aralık dönemi sayısında (Cilt: 10, Sayı: 2) yer alan ve yukarıda künye bilgileri verilen 2. sıra numaralı makale için yazar tarafından düzeltme talebinde bulunulmuştur.

Makale metninde; **Giriş**'te Medya ve iletişim teorileri, dijital teknolojilerin bireylerin sosyal bağlarını yeniden yapılandırma süreçlerine etkilerini anlamayı mümkün kılmaktadır (Binark, 2007).

Kültürel uyum modelleri ise, göçmenlerin ev sahibi topluma uyum sağlama süreçlerindeki stratejilerini analiz ederek (Berry, 1997; Kağıtçıbaşı, 2017).

KAYNAKÇA

Sayfa 90

Binark, M. (2007). Yeni medya çalışmalarında yeni sorular ve yöntem sorunu. In M. Binark (Ed.), *Yeni medya çalışmaları* (ss. 21–44). Ankara: Dipnot Yayınları.

Kağıtçıbaşı, Ç. (2017). *Benlik, aile ve insan gelişimi: Kültürel psikolojide insan ve insanlar* (Gözden geçirilmiş baskı). İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.

3.2.2. Sosyal Bağları Zayıflatma Potansiyeli

Casilli (2019), dijital bağımlılığın sosyal izolasyona yol açtığını ve bireylerin fiziksel dünyayla anlamlı bağlar kurma becerilerini sınırlandığını ifade etmektedir.

KAYNAKÇA

Sayfa 94

Casilli, A. A. (2019). *En attendant les robots: Enquête sur le travail du clic*. Paris: Seuil. ISBN 978-2-02-140188-2

3.3. Dijital Bağımlılıkla Başa Çıkma Stratejileri ve Çözüm Önerileri

3.3.1. Dijital Okuryazarlık Eğitimleri

Shin'in (2013) çalışması, bireylerin dijital araçları nasıl kullandıklarına yönelik bilinçli farkındalığın, bağımlılığı azaltmada etkili olduğunu ortaya koymuştur.

Örneğin, dijital araçların yalnızca iletişim için değil, aynı zamanda eğitim, mesleki gelişim ve bilgiye erişim amacıyla kullanılabileceğini vurgulayan eğitimler, bireylerin dijital teknolojilere yönelik algılarını olumlu yönde değiştirebilir (Gillespie vd., 2018).

Bu tür programlar, göçmenlerin yalnızca dijital araçları daha sağlıklı kullanmalarına değil, aynı zamanda dijital teknolojilerle ilişkilerini dengelemelerine de olanak tanımaktadır (Shin, 2013).

3.3.2. Yüz Yüze İletişimi Teşvik Eden Etkinlikler

Gillespie ve arkadaşlarının (2018) çalışmasında, çevrim içi diaspora gruplarının düzenlediği yüz yüze etkinliklerin, sosyal bağların güçlenmesine önemli katkılar sağladığı ifade edilmiştir.

KAYNAKÇA

Sayfa 96-97

Dong-Hee Shin, The effects of trust, security and privacy in social networking: A security-based approach to understand the pattern of adoption, *Interacting with Computers*, Volume 22, Issue 5, September 2010, Pages 428–438, <https://doi.org/10.1016/j.intcom.2010.05.001>

Gillespie, M., Osseiran, S., & Cheesman, M. (2018). Syrian Refugees and the Digital Passage to Europe: Smartphone Infrastructures and Affordances. *Social Media + Society*, 4(1). <https://doi.org/10.1177/2056305118764440> (Original work published 2018)

3.3.3. Dijital Detoks Programları

Böylece, bireyler hem anavatanlarıyla bağlarını koruyabilir hem de ev sahibi toplumda daha sağlam bir sosyal ağ oluşturabilir (Gillespie vd., 2018).

Özellikle göçmenler için tasarlanan dijital detoks etkinlikleri, topluluk içinde sosyal bağların yeniden inşa edilmesine önemli katkılar sağlayabilir (Casilli, 2017).

KAYNAKÇA

Sayfa 98

Casilli, A. A. (2019). *En attendant les robots: Enquête sur le travail du clic*. Paris: Seuil. ISBN 978-2-02-140188-2

Gillespie, M., Osseiran, S., & Cheesman, M. (2018). Syrian Refugees and the Digital Passage to Europe: Smartphone Infrastructures and Affordances. *Social Media + Society*, 4(1). <https://doi.org/10.1177/2056305118764440> (Original work published 2018).

3.3.4. Dijital Araçların Entegrasyon Süreçlerine Katkısı

Castells'in (2013) "ağ toplumu" kavramına göre, dijital ağlar bireylerin sosyal bağlarını genişletmesine ve yeni topluluklarla ilişkiler kurmasına olanak tanımaktadır.

KAYNAKÇA

Sayfa 95

Castells, M. (2013). *Ağ toplumunun yükselişi: Enformasyon Çağı: Ekonomi, Toplum ve Kültür* (Cilt 1, Çev. E. Kılıç). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

3.3.4. Genç Göçmenlere Özel Programlar

Przybylski ve arkadaşlarının (2019) çalışmasında, dijital araçların bilinçli ve dengeli kullanımı konusunda verilen eğitimlerin, genç bireylerin dijital bağımlılıktan kaynaklanan stres ve anksiyetelerini azalttığı belirtilmiştir.

3.2.5 Dijital Bağımlılığın Psikolojik ve Sosyal Sonuçları

Przybylski ve arkadaşının (2019) yaptığı çalışmada, dijital platformların aşırı kullanımının, bireylerin fiziksel aktivitelerden uzaklaşmasına ve yaşam memnuniyetinin azalmasına neden olduğu ifade edilmektedir.

KAYNAKÇA

Sayfa 95-98

Orben A, Przybylski AK. The association between adolescent well-being and digital technology use. *Nat Hum Behav*. 2019 Feb;3(2):173-182. doi: 10.1038/s41562-018-0506-1. Epub 2019 Jan 14. PMID: 30944443.